

BEZOEKADRES

Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES

Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Bezuidenhoutseweg 73 · 2594 AC Den Haag

datum	ons kenmerk	contactpersoon
18 maart 2025	-250318/QHG	Aart Los
betreft	uw kenmerk	e-mail
Consultatiereactie RED III	-	alos@uvw.nl

Geachte Ministerie van Klimaat en Groene Groei,

De Unie van Waterschappen waardeert de mogelijkheid om te reageren op de voorgestelde implementatie van de herziene Europese Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED III) in de Nederlandse wetgeving. De energietransitie en de versnelde uitrol van hernieuwbare energiebronnen zijn belangrijke ontwikkelingen die wij als waterschappen ondersteunen. Tegelijkertijd onderkennen wij dat de voorgestelde wijzigingen impact hebben op waterbeheer, waterkwaliteit en natuurdoelen. In deze reactie lichten wij onze belangrijkste aandachtspunten en aanbevelingen toe.

1. Waterbeheer en vergunningverlening

De versnelde vergunningprocedures, met name de aanwijzing van 'versnellingsgebieden' en de bijbehorende screening van projecten, kunnen bijdragen aan een efficiëntere ontwikkeling van hernieuwbare energieprojecten. Echter, deze versoepeling mag niet ten koste gaan van de waterkwaliteit en waterveiligheid. De Unie van Waterschappen wijst op de volgende punten:

- **Rol van de Kaderrichtlijn Water (KRW):** Het wetsvoorstel voorziet in afwijkingsmogelijkheden van de Kaderrichtlijn Water (KRW), waarbij vergunningprocedures voor hernieuwbare energieprojecten kunnen worden vereenvoudigd en versnelde vergunningverlening wordt gehanteerd (Conceptwetsvoorstel, Artikel 16.53d). Wij benadrukken dat de bescherming van waterlichamen essentieel blijft voor de duurzame instandhouding van onze waterhuishouding.
- **Omgevingsvergunningen en handhaving:** De bevoegdheid om projecten op basis van een screening toe te staan, brengt een risico met zich mee dat belangrijke milieu- en wateraspecten onvoldoende worden gewogen. In het wetsvoorstel wordt gesteld dat projecten zonder aanzienlijke milieu- of natuureffecten vrijgesteld kunnen worden van een passende beoordeling en MER-plicht (Memorie van Toelichting, §2.2.3). Wij pleiten ervoor dat waterbeheerders structureel betrokken blijven bij deze toetsingsprocedures.

2. Gevolgen voor waterkwaliteit en ecologie

De RED III-richtlijn stelt dat projecten in versnellingsgebieden kunnen worden vrijgesteld van milieu- en natuurtoetsen, mits voorafgaand een plan-MER en mitigerende maatregelen zijn vastgesteld. Dit heeft implicaties voor:

- **De ecologische impact op waterlichamen:** Hernieuwbare energieprojecten, zoals grootschalige zonneparken op water en bio-energie-installaties, kunnen effecten hebben op de waterkwaliteit, het waterpeil en de aquatische biodiversiteit. Het wetsvoorstel voorziet in aanwijzing van versnellingsgebieden waarbij onder voorwaarden kan worden afgeweken van de Vogel- en Habitatrichtlijn (Beleidskompasformulier, §1). Het is van belang dat deze effecten in de planfase adequaat worden meegenomen.
- **Financiële compensatie als alternatief:** Het conceptwetsvoorstel voorziet in financiële compensatie voor natuur- en milieueffecten in bepaalde gevallen (Conceptwetsvoorstel, Artikel 13.6a). Wij achten dit een risicovolle benadering, aangezien waterkwaliteit niet altijd kan worden hersteld met financiële middelen. Wij pleiten voor een strikte toetsing van mogelijke negatieve effecten vóórdat compensatie als optie wordt overwogen.

3. Synergie tussen waterbeheer en energietransitie

Waterschappen spelen een belangrijke rol in de energietransitie, onder andere door aquathermie en groengasproductie uit afvalwater. Wij zien kansen in een integrale benadering waarin waterbeheer en hernieuwbare energieproductie hand in hand gaan. Daarom pleiten wij voor:

- **Actieve betrokkenheid van waterbeheerders in de gebiedsaanwijzing:** Het aanwijzen van versnellingsgebieden moet gebeuren in nauwe samenwerking met waterschappen, om negatieve effecten op waterbeheer en ecologie te voorkomen (Memorie van Toelichting, §2.2.1).
- **Ondersteuning van duurzame energieproductie door waterschappen:** Wij vragen aandacht voor de mogelijkheden om watergebonden hernieuwbare energieprojecten, zoals aquathermie, beter te faciliteren binnen de kaders van RED III. De richtlijn biedt ruimte voor innovatieve technieken, maar deze worden in de huidige implementatie nog onvoldoende erkend (Beleidskompasformulier, §2).

4. Aanbevelingen en aanpassingen

Op basis van bovenstaande aandachtspunten stellen wij de volgende aanpassingen in de nationale implementatie van RED III voor:

1. **Waterbeheer als expliciete factor in de screening:** Bij de screening van hernieuwbare energieprojecten in versnellingsgebieden moeten waterbeheerders structureel worden betrokken, en de gevolgen voor waterkwaliteit en waterbeheer expliciet worden gewogen (Conceptwetsvoorstel, Artikel 16.53d).
2. **Verduidelijking van de uitzonderingen op de KRW:** In de Memorie van Toelichting moet explicieter worden aangegeven onder welke voorwaarden van de Kaderrichtlijn Water kan worden afgeweken en hoe waterkwaliteit wordt geborgd (Memorie van Toelichting, §2.4).

3. **Beperking van financiële compensatie als vervangend instrument:** Financiële compensatie mag geen vrijbrief worden om projecten met negatieve milieueffecten door te laten gaan, zonder dat aantoonbare mitigerende maatregelen zijn getroffen (Conceptwetsvoorstel, Artikel 13.6a).
4. **Actieve ondersteuning van watergebonden duurzame energieprojecten:** Het wetsvoorstel moet expliciet ruimte bieden voor waterschappen om hernieuwbare energieproductie (zoals aquathermie en groengasproductie) verder te ontwikkelen binnen de kaders van RED III (Beleidskompasformulier, §3).

Conclusie

De Unie van Waterschappen ondersteunt de doelen van RED III en onderschrijft de noodzaak van versneling van de energietransitie. Tegelijkertijd vragen wij aandacht voor de belangen van waterbeheer en waterkwaliteit. Wij pleiten voor een evenwichtige implementatie van de richtlijn, waarbij waterbeheerders structureel betrokken worden en de integrale samenhang tussen energie, ecologie en waterbeheer wordt gewaarborgd.

Hoogachtend,

Meindert Smallenbroek
Algemeen directeur